

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Moraru Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Negruța Vasile Xxxxx, născut la xxxxx, originar din r-nul Xxxxx s. Xxxxx, domiciliat în or. Xxxxx, str. Xxxxx, ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 18.11.2015-18.04.2017

2. instanța de apel: 14.06.2017-28.03.2018

3. instanța de recurs: 28.06.2018-07.08.2018

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni (*sediul Dubăsari*) din 18 aprilie 2017, Negruța Vasile Xxxxx, a fost achitat de învinuirea săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art. 307 alin. (1) Cod penal și 332 alin. (2) lit. b) Cod penal.

2. Potrivit sentinței, Negruța V. a fost învinuită de către organul de urmărire penală că, activând în calitate de judecător al Judecătoriei Orhei, în temeiul decretului Președintelui Republicii Moldova cu nr. 304 din 08 decembrie 1996, fiind desemnat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 535/18 din 17 iunie 2014 cu atribuții ale judecătorului de instrucție, fiind persoană cu funcție de demnitate publică - purtător al puterii judecătorești, abilitat în temeiul art. 15 alin. (1) al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XII din 20 iulie 1995, să execute întocmai cerințele legii la îndeplinirea justiției, să asigure ocrotirea drepturilor și libertăților cetățenilor, apărarea intereselor, a comis acțiuni care au

subminat autoritatea și prestigiul justiției, discreditând înalta funcție de judecător, pronunțând cu bună-știință o încheiere contrară legii, contrar prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, și falsul în acte publice săvârșit de o persoană cu funcție de demnitate publică în următoarele circumstanțe:

Astfel, la 08 iulie 2014 judecătorului Judecătoriei raionului Orhei, Negruța V., care era desemnat cu atribuțiile judecătorului de instrucție, i-a fost repartizată pentru examinare în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, plângerea reprezentantului S.C. "Neptun Orhei", Volcov V., privind anularea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 20 ianuarie 2014, emisă în cadrul procesului penal nr. 484 din 20 aprilie 2013 și ordonanța procurorului ierarhic superior din 28 martie 2014 emisă în ordinea art. 299/1-299/2 Cod de procedură penală.

În continuare judecătorul Negruța V. ignorând prevederile art. 313 alin. (4) Cod de procedură penală, conform căreia *"plângerea se examinează de către judecătorul de instrucție în termen de 10 zile, cu participarea procurorului și cu citarea persoanei care a depus plângerea. Neprezentarea persoanei care a depus plângerea nu împiedică examinarea plângerii..."*, a examinat plângerea menționată într-un termen ce depășește 5 luni.

La 20 decembrie 2014 judecătorul Negruța V., aflându-se în sediul Judecătoriei Orhei situat în or. Xxxxx str. Xxxxx, examinând în ședință plângerea S.C. "Neptun Orhei", Volcov V. în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, a pronunțat dispozitivul încheierii, conform căreia *"instanța a dispus de a respinge integral plângerea SA "Neptun-Orhei" cu privire la anularea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal din 20 ianuarie 2014 și a ordonanței procurorului ierarhic superior din 28 martie 2014, cu explicarea termenului de atac de 15 zile în Curtea de Apel Chișinău"*, pronunțarea fiind înregistrată pe reportofonul de model Olympus VN-712PC și stocată pe serverul instanței.

În continuare la 01 aprilie 2015, la mai mult de 3 luni de la pronunțarea dispozitivului încheierii din 20 decembrie 2014, judecătorul Negruța V., contrar prevederilor art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală, conform căruia *"încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă, cu excepția încheierilor privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale, și reluarea urmăririi penale, care pot fi atacate cu recurs la Curtea de Apel în termen de 15 zile de la data pronunțării"*, a remis încheierea motivată, redactată și semnată de el, prin care i-a conferit putere juridică, pronunțată la 20 decembrie 2014 și materialele procesului penal nr. 484, dispozitivul căreia este diametral opus celei pronunțate la 20 decembrie 2014, Procuraturii raionului Orhei, în baza dispozitivului redactat prin care *"s-a admis parțial plângerea petiționarului SA "Neptun-Orhei", s-au declarat nule ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 20 ianuarie 2014, precum și ordonanța de respingere a plângerii petiționarului din 28 martie 2014 adoptate de Procuratura r-lui Orhei în cadrul procesului penal nr. 484, cu obligarea procurorului de a lichida încălcările admise, stabilind că încheierea este irevocabilă de la data pronunțării"*.

În consecința faptele comise de către judecătorul Negruța V. au fost afectate grav interesele generale ale justiției, prin denigrarea imaginii autorității judecătorești.

Potrivit învinuirii, acțiunile lui Negruța V., au fost încadrate în baza de art. 307 alin. (1) Cod penal - *pronunțarea unei încheieri contrare legii*, adică *pronunțarea cu bună-știință de către judecător a unei încheieri contrare legii*.

În cadrul examinării cauzei penale, după audierea inculpatului, procurorul conform prevederilor art. 326 Cod de procedură penală a modificat acuzarea în sensul agravării, astfel, Negruța V., a fost învinuită de către organul de urmărire penală, că a comis falsul în acte publice săvârșit de o persoană cu funcție de demnitate publică în următoarele circumstanțe:

La 08 iulie 2014, judecătorului Judecătoriei Orhei, Negruța V., care era desemnat cu atribuțiile judecătorului de instrucție, i-a fost repartizată pentru examinare în ordinea art. 313 Cod de procedură penală plângerea reprezentantului S.C. "Neptun Orhei", Volcov V. privind anularea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 20 ianuarie 2014, emisă în cadrul procesului penal nr. 484 din 20 aprilie 2013 și ordonanța procurorului ierarhic superior din 28 martie 2014, emisă în ordinea art. 299/1-299/2 Cod de procedură penală.

La 20 decembrie 2014 judecătorul Negruța V., aflându-se în sediul Judecătoriei Orhei situat în or. Xxxxx str. Xxxxx, examinând în ședință plângerea S.C. "Neptun Orhei", Volcov V., în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, a pronunțat dispozitivul încheierii, conform căreia *"instanța a dispus de a respinge integral plângerea SA"Neptun-Orhei" cu privire la anularea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal din 20 ianuarie 2014 și a ordonanței procurorului ierarhic superior din 28 martie 2014, cu explicarea termenului de atac de 15 zile în Curtea de Apel Chișinău"*, pronunțarea fiind înregistrată pe reportofonul de model „Olympus VN-712PC" și stocată pe serverul instanței, neeliberând părților dispozitivul hotărârii pronunțate.

În continuare, judecătorul Negruța V., desemnat cu atribuțiile judecătorului de instrucție a Judecătoriei Orhei, din interes personal, fiind în relații de prietenie cu administratorul SA"Neptun-Orhei", Scorpan V., la începutul anului 2016 l-a telefonat pe Scorpan V., unde au discutat pe marginea materialelor examinate de către magistrat.

Tot el, Negruța V., fiind în relații de prietenie cu administratorul S SA"Neptun-Orhei", la 01 aprilie 2015 la două luni de la convorbirea purtată, în interes personal, a înscris în dispozitivul documentului oficial, încheierea pronunțată la 20 decembrie 2014, date vădit false după cum urmează *"a admite parțial plângerea petiționarului SA"Neptun-Orhei", a declara nule ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 20 ianuarie 2014, precum și ordonanța de respingere a plângerii petiționarului din 28 martie 2014, adoptate de Procuratura r-lui Orhei în cadrul procesului penal nr. 484, cu obligarea procurorului de a lichida încălcările admise, încheierea este irevocabilă de la data pronunțării"*, semnând-o, prin care conferind încheierii putere juridică și cu conținutul diametral opus celei pronunțate la 20

decembrie 2014, a expediat-o în adresa Procuraturii r-lui Orhei cu procesul penal nr. 484.

Potrivit învinuirii, acțiunile lui Negruța V., au fost încadrate în baza de art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal - *falsul în acte publice*, adică, *înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes personal, săvârșite de o persoană cu funcție de demnitate publică.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Negruța V. să fie recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de:

- art. 307 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe termen de 4 ani;

- art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe termen de 4 ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate a-i stabili lui Negruța V. pedeapsă definitivă de 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe termen de 5 ani.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- prima instanță, în sentința de achitare în privința inculpatului nu a supus examinării probele administrate și prezentate de partea acuzării, limitându-se la concluzia formală că nu există o decizie a instanțelor ierarhic superioare cu privire la casarea încheierii din 20 decembrie 2014;

- declarațiile martorului Scorpan V. urmau a fi apreciate critic, deoarece acesta și-a schimbat declarațiile date la urmărirea penală și se află în relații de prietenie cu inculpatul;

- sentința emisă este contrară prevederilor art. 24 alin. (2) și (4), art. 100 alin. (1), art. 314 alin. (2), art. 317 alin. (2) și art. 376 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că fapta inculpatului Negruța V. nu întrunește elementele infracțiunii. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost just apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, instanța de apel analizând declarațiile inculpatului Negruța V., a martorilor Cerchez I., Vascan V., Motînga A., Jucov S., Veverița M., Volcov I. și Scorpan V., procesul-verbal de examinare și ordonanța de recunoaștere a mijloacelor de probă, răspunsul Judecătoriei Orhei nr. 10488 din 10 iunie 2016, scrisoarea de însoțire nr. 3362 m/i din 30 octombrie 2015, a constatat că ele nu demonstrează vina inculpatului Negruța V. în comiterea infracțiunilor imputate de acuzatorul de stat, iar prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt.

Mai mult, instanța de apel a stabilit, că la materialele cauzei lipsește o hotărâre a instanței ierarhice superioare care ar verifica legalitatea actului emis, or încheierea emisă care formează obiectul infracțiunii poate fi atacată în conformitate cu art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală. De asemenea prin conținutul art. 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală se relevă faptul că eroare emisă poate fi reparată prin utilizarea căii ordinare de atac. În acest sens, odată ce la materialele cauzei lipsește confirmarea juridică a ilegalității actului procedural se deduce că fapta lui Negruța V. nu întrunește elementele constitutive a infracțiunii imputate în baza art. 307 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a stabilit, că la baza învinuirii aduse inculpatului conform art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal sunt declarațiile martorului Scorpan V. care le-a făcut la faza de urmărire penală nu și în ședința de judecată. Divergența de bază constă în faptul că la faza de urmărire penală a *declarat că a discutat în luna ianuarie - februarie 2015* pe când în ședința de judecată a *declarat că au discutat în vara anului 2015*. Divergența respectivă instanța de apel a eliminat-o prin prisma probelor prezentate la materialele cauzei. În acest sens, instanța de apel a considerat plauzibil faptul că declarațiile martorului respectiv au fost elucidate în coraport cu declarațiile inculpatului. Astfel, instanța de apel a concluzionat, că nu a fost dovedit interesul personal al inculpatului.

În concluzie, instanța de apel a considerat, că prima instanță la pronunțarea soluției a făcut o amplă motivare a sentinței, aplicând legislația internă incidentă, cât și cea internațională, soluția fiind una întemeiată și legală.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei penale la rejudecare, în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat argumente similare cu cele invocate în apel, subsidiar invocând:

- instanța de apel, neargumentat și selectiv a preluat soluția primei instanțe;
- vina inculpatului a fost pe deplin dovedită prin probele prezentate de către partea acuzării acestea coroborând între ele în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 aceluiași Cod.

Rezultând din conținutul recursului declarat, autorul acestuia își întemeiază pretențiile în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede, că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanțele de fond și apel în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

În argumentarea temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurentul a invocat că instanța de apel nu s-a expus motivat asupra tuturor argumentelor invocate în apel, precum și faptul că din materiale cauzei reiese incontestabil, că Negruța V. se face vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 307 alin. (1) Cod penal și 332 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Colegiul lărgit consideră că temeiul invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată. Din textul deciziei recurate se constată, că instanța de apel, a cercetat toate probele prezentate, apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității acestora și care în ansamblul lor, au confirmat corectitudinea soluției adoptate de către instanțele de fond.

Astfel, Colegiul consideră că, instanța de apel corect a concluzionat asupra nevinovăției lui Negruța V., a cercetat toate probele prezentate de părți, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probelor administrate în cauză și care în ansamblul lor au dus spre o hotărâre de achitare în cazul dat judecării.

În opinia Colegiului lărgit, instanța de apel just a constatat, că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii, motivându-și clar soluția în **pct. 5** al prezentei decizii, menționând, "că **obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la alin. (1) art. 307 Cod penal îl formează, relațiile sociale cu privire la înfăptuirea justiției, sub aspectul corespunderii legii a unor acte procedurale pronunțate de către judecători, obiectul imaterial al infracțiunii reprezintă la caz încheierea emisă, **latura obiectivă** a infracțiunii constă în pronunțarea hotărârii, sentinței, încheierii sau deciziei contrare legii, infracțiunea este una formală și se consideră consumată din momentul pronunțării unei hotărâri, sentințe, decizii sau încheieri contrare legii. **Latura subiectivă** a infracțiunii specificate se caracterizează prin intenția directă, și este indispensabil ca făptuitorul să manifeste buna știință la săvârșirea infracțiunii imputate, condiție ce presupune că el are certitudinea că actul procedural, pe care îl pronunță, nu corespunde legii". Astfel, în cazul în care condiția analizată nu este îndeplinită,**

lipsește temeiul aplicării. În asemenea condiții un element important al infracțiunii respective constă în faptul că este obligatoriu să existe o confirmare juridică a faptului că hotărârea, sentința, decizii sau încheierea este contrară legii, **confirmare reprezintă casarea totală sau parțială a actului procedural corespunzător de către instanța ierarhic superioară.** Prin urmare, instanța de apel just a constatat, că **în lipsa oricăreia din aceste confirmări juridice, nu există temeiul aplicării răspunderii în baza articolului imputat.**

Totodată, în viziunea Colegiului lărgit, instanța de apel referitor la învinuirea înaintată inculpatului prevăzută de art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, corect a menționat, "*că **obiectul juridic special** al infracțiunii îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care este condiționată de încrederea publică în autenticitatea documentelor oficiale, iar **obiectul material sau imaterial** al acestei infracțiuni îl reprezintă documentul oficial autentic sau materia primă utilizată în vederea falsificării documentului oficial. **Latura obiectivă** a infracțiunii constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de înscriere în documentele oficiale a unor date vădit false ori de falsificare unor astfel de documente. **Latura subiectivă** a infracțiunii respective se caracterizează prin intenție directă. Motivul infracțiunii în cauză are un caracter special și se exprimă prin: 1) interesul material; 2) alte interese personale". În asemenea condiții, instanța de recurs, verificând conținutul probelor administrate de către instanțele de fond, conducându-se de prevederile art. 101 Cod de procedură penală, concluzionează că nu a fost dovedit interesul personal al inculpatului.*

În concluzie, instanța de recurs reiterează constatările instanței de apel, care întemeiat a stabilit, că încheierea emisă la data de 20 decembrie 2014, care formează obiectul infracțiunii poate fi atacată în conformitate cu art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală (*acesta nu a fost atacată/casată total sau parțial, fiind în vigoare până în prezent*), astfel lipsește o hotărâre a instanței ierarhic superioare de verificare legalității actului emis, prin urmare la materialele cauzei lipsește confirmarea juridică a ilegalității actului procedural, din care motiv se deduce că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive a infracțiunii imputate în baza art. 307 alin. (1) Cod penal. De menționat este și faptul, că pe parcursul examinării cauzei penale în instanțele de fond, acuzarea nu a prezentat careva probe pertinente referitoare la **interesul personal** al inculpatului în cazul emiterii încheierii (*întemeindu-și învinuirea pe declarațiile martorului Scorpan V. date la urmărirea penală*), prin urmare, Negruța V., corect a fost achitat și de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Reieșind din cele expuse, Colegiul lărgit consideră, că argumentele invocate de recurent privitor la prezența temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu sunt întemeiate și suficiente pentru desființarea hotărârii instanței de apel.

Având ca reper cele menționate supra, Colegiul penal concluzionează, că recursul declarat, este neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Moraru Constantin, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Negruța Vasile Xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 29 august 2018.

Președinte Gordilă Nicolae

Judecător Covalenco Elena

Judecător Diaconu Iurie

Judecător Catan Liliana

Judecător Guzun Ion